

ikke være Tale om, at Menighedsraadet bestaaer, førend Planen til dets Organisation har været forelagt Biskoppen.

Lehmann: Jeg har strax ved hvad jeg anførte givet saa fuldstændige Indrømmelser, at jeg i saa Henseende Intet har at tilføie, og jeg kan altsaa kun gjentage, at selve Loven ikke hos mig vilde have vaft den mindste Betænkelse, og at jeg rimeligviis ikke vilde have udtalt mig mod det Princip, der ligger til Grund for samme, hvis jeg ikke havde gjenfundet det samme Princip i et andet Forholds Ordning, som har en langt større og alvorligere Betydning. Jeg kan altsaa ikke have det mindste Dnske om, at dette Lovudkast maatte blive forkastet. Jeg har kun motiveret min egen Stemme; jeg har isorveien ikke talt derom med noget Menneske; jeg vilde endogsaa have fundet megen Betænkelse ved paa saa seent et Stadium at fremkomme med disse Bemærkninger, hvis jeg ikke i det af mig nys Anførte havde fundet overveiende Grund dertil; men jeg skal dog tilbagefalde i Grindringer, at Menighedsraadene ikke blot ved deres første Indstiftelse ere betegnede at skulle være Menighedernes naturlige Organ og en Betingelse for den organiske Udvikling af Kirkevesenet ved Ordningen af Folketirkens Forsatning, men at det under alle de senere Forhandlinger i Landemoderne bestandig er blevet fastholdt, at de nu bestaaende Menighedsraad skulde være det rette Fundament for den mulig ikke ganske afværge lige verdslige Medvirkning ved en endelig kirkelig Forsatning, og at ved ethvert Skridt, der gaaes fremad i denne Retning, slaes dette mere og mere fast; at endelig Intet kan være betydningsfuldere, end at den lovgivende Magt anerkjender den som en lovlige bestaaende Institution.

Det er saaledes foreløbigt klart, at disse Menighedsraads Stilling og ethvert Skridt, der videre gøres paa denne Bane, faaer en Betydning, der gaaer ud over det Spørgsmaal, om de Fattiges Kasse retteligen kan betroes dem, Noget, hvorimod jeg naturligviis i Realiteten ikke kan have det Allermindste at indvende. Det har været mig om at gjøre at reise det Principspørgsmaal første Gang, der

var Leilighed dertil, om vi gaae den Vej, Grundloven har foreskrevet, om vi gaae den Vej, som lettest vil føre til det uønskelige Maal, om Kirkeforsatningen skal ordnes ved Lov eller ved stykkevisse Foranstaltninger, som leilighedsviis blive anerkjendte ved Lov. Derom har jeg udtalt det Fornødne, og jeg troer i alt Fald at have opnaaet saa Meget, at vi ikke faaer nogen ny Lov af denne Sort, uden at vi ved den første Forhandling blive opmærksomme paa, at her er et Spørgsmaal, som skal besvares. Før det bliver opfastet, kan det naturligviis ikke blive besvaret. Nu er Spørgsmaalet i det Mindste opfastet; hvorledes det bliver besvaret med Hensyn til denne Lov, anseer jeg for ligegyldigt.

Clausen: Jeg skal blot med Hensyn til den høitærede Ministers Grindringer bemærke, at jeg naturligviis ikke har overseet det meget almindeligt holdte Træk, som fandtes i Ministeriets Circulaire angaaende Tilvelebringelsen af Menighedsraad, og heller ikke overhørt, at han allerede i tidligere Uttringer har gjort Brug af Circulairets Bestemmelser. Men saa Meget er dog vist, at fordi Menighedsraad ikke kunne oprettes uden efter en Plan, som er approberet af Biskoppen, kunne de fremkomme i høist forskjellig Form; det er langt fra, at Menighedsraadene derved faaer den Bestemthed, som man er berettiget til at forlange af en Institution, til hvilken man ved Lov vil henlægge en bestemt Virksomhed. Det har heller ikke været min Mening, at der ved Lov skulde kaldes Menighedsraad tillive; men man kan derfor meget vel ved Lov give den faste Form, som skal være gjældende for Frembringelsen af Menighedsraad der, hvor de ønskes kaldte til Live.

M. P. Bruun: Da det foreliggende Lovudkast fra flere Sider er blevet anbefalet, og jeg agter at stemme mod det, maa det være mig tilladt at gjøre en Indvending derimod, som jeg endnu ikke har hørt er fremkommet, idet jeg forøvrigt ganske kan slutte mig til, hvad den ærede Viceformand (Lehmann) har sagt. Min Indvending imod Lovforslaget er følgende: Naar man seer, at det er Udcast til